

Rottehandlingsplan 2021-2023

Haderslev Kommune

Handlingsplan for forebyggelse og bekæmpelse af rotter 2021-2023

Indledning og lovgrundlag	2
Lovgrundlag	2
Overordnet mål for rottebekæmpelse i Haderslev Kommune	3
Lovbestemte indsatsområder	3
Særlige indsatsområder	4
Ressourceforbrug	6
Den offentlige rottebekæmpelse	6
Den private rottebekæmpelse	7

Indledning

Haderslev Kommune har udarbejdet denne "Handlingsplan for forebyggelse og bekæmpelse af rotter 2021-2023" som afløser for den hidtidige plan "Handlingsplan for forebyggelse og bekæmpelse af rotter 2017-2019".

Planen indeholder en række konkrete mål for hvor og hvordan indsatsen mod rotterne kan ske, og hvordan man bedst kan opnå de ønskede resultater.

Derudover er der en beskrivelse af de kommunale rotteopgaver med bekæmpelse af rotter og tilsyn med tilsynspligtige ejendomme samt de ressourcer der er afsat til området.

Det beskrives hvordan der vil ske forebyggelse og bekæmpelse hvor det er relevant indenfor disse lovbestemte indsatsområder:

- Tilsynspligtige ejendomme
- Andre ejendomme end tilsynspligtige
- Fødevarer virksomheder
- Kloakledninger og stikledninger
- Havnearealer
- Kommunale genbrugspladser
- Deponeringsanlæg
- Vildtfodringspladser

Der opstilles desuden krav til privat rottebekæmpelse, og herunder angives en plan for hvordan kommunen vil føre tilsyn med den private bekæmpelse.

Haderslev Kommune har vurderet at rottehandlingsplanen ikke er omfattet af kravene i Lov om miljøvurdering af planer og programmer og konkrete projekter (VVM)¹. Planen er derfor ikke blevet screenet i henhold til denne lov.

Lovgrundlag

Miljø- og Fødevarerministeriets bekendtgørelse nr. 1686 af 18. december 2018 om forebyggelse og bekæmpelse af rotter pålægger kommuner i Danmark at foretage en effektiv bekæmpelse af rotter, der skal foregå i overensstemmelse med Naturstyrelsens retningslinjer.

I den seneste revision af bekendtgørelsen er der sket en række ændringer, som har betydning for de kommunale rotteopgaver:

¹ LBK nr 973 af 25/06/2020

- Kommunen er forpligtet til også at bekæmpe rotter i weekender og på helligdage, når der er tale om rotter indendørs i beboelse, på en fødevarevirksomhed eller på en institution.
- Der skal udføres tilsyn på udvalgte tilsynspligtige ejendomme hvert år i perioden oktober til og med februar
- Kommunen skal, udover sin forpligtelse med at opsætte rottespærrer ved kommunale institutioner, skoler og plejehjem, også tilbyde opsætning af rottespærrer ved private, regionale og statslige institutioner, skoler og plejehjem.
- Hvis privat bekæmpelse tillades i kommunen, skal kommunen opstille krav til privat bekæmpelse samt føre tilsyn med at den private bekæmpelse overholder bekendtgørelsens regler og retningslinjerne i handlingsplanen
- Ny resistensstrategi har desuden betydet, at den maksimale tid der går mellem to besøg i rottebekæmpelsen er nedsat fra 14 dage til 7 dage. Den faktiske tid afhænger dog altid af situationen og kan dermed være kortere end 7 dage

Overordnet mål for rottebekæmpelse i Haderslev Kommune

Målet med rottebekæmpelsen i Haderslev Kommune er at nedbringe antallet af rotteanmeldelser i kommunen til et acceptabelt niveau gennem målrettede og effektive indsatser med fokus på forebyggelse og bekæmpelse.

Lovbestemte indsatsområder

Tilsynspligtige ejendomme

Lovgivningen foreskriver, at en række erhvervsjendomme i kommunen skal besøges hvert år fra oktober til og med februar, for at undersøge ejendommene for tegn på forekomst af rotter.

De tilsynspligtige ejendomme er:

1. Erhvervsjendomme med dyrehold, også pelsdyravl, rideskoler, hundekenneler og lignende
2. Erhvervsjendomme med primærproduktion af fødevarer og foder til dyr, også eksempel dambrug og gartneri
3. Erhvervsjendomme med opbevaring af foderstoffer som korn, roer, ensilage og lignende
4. Erhvervsjendomme med opbevaring af planteprodukter som efterfølgende anvendes til produktion af fødevarer til mennesker, for eksempel opbevaring af frugt, grøntsager, rodfrugter og lignende
5. Erhvervsjendomme uden primærproduktion, hvis der for eksempel opbevares frugt, grøntsager, rodfrugter og lignende produkter, som efter pakning sælges til konsum for mennesker.

Hvis der konstateres tegn på rotter på en tilsynspligtig ejendom, igangsættes med det samme en relevant rottebekæmpelse på ejendommen.

Kloakker og stikledninger

I 2020 bliver der i henhold til lovgivningen opsat rottespærrer i stikledninger til private skoler og institutioner som har accepteret tilbuddet. Tidligere er der tilsvarende opsat rottespærrer i stikledninger til kommunale skoler og institutioner. Rottespærrerne forventes at bidrage væsentligt til at reducere forekomst af rotter på ejendommene.

Genbrugspladser og deponeringsanlæg

Genbrugspladserne og deponeringsanlæg i Haderslev Kommune har ikke haft særlige problemer med rotter. Pladserne tilses gennem en privat sikringsordning, og det vurderes at denne indsats er tilstrækkelig.

Vildtfodringspladser

Vildtfodringspladserne kan i mange tilfælde være hjemmøgt af rotter, og bliver der ikke på pladserne sat ind med bedre fodringsskikke, fodringsautomater og rydning af vegetation kan rotterne formere sig i stort tal og sprede sig til omliggende bygninger og arealer.

Derfor registreres vildtfodringspladserne i kommunen på hver enkelt, tilsynspligtige ejendom og bliver derefter tilset hvert år i forbindelse med det kommunale besøg på tilsynspligtige ejendomme.

Særlige indsatsområder

Kildeopsporing

Kommunen vil sammen med de kommunale bekæmpere bruge mere tid på at gennemgå ejendomme og områder, hvor der bliver anmeldt rotter, for også at kunne bekæmpe rotterne der hvor de kommer fra.

Krav om forebyggelse

For at nedsætte risikoen for at rotter genetablerer sig efter end bekæmpelse, vil kommunen stille relevante og tilstrækkelige krav til borgere og virksomheder om renholdelse og sikring af ejendomme, samt udbedring af skader på bygninger og stikledninger.

Fokus på bekæmpelse med fælder i steder for anvendelse af gift

For at nedsætte risikoen for at rotter udvikler resistens overfor gift, vil der ved mindre forekomst af rotter som udgangspunkt blive anvendt smækfælder.

Dette medfører samtidig mindre risiko for sekundære forgiftninger af andre dyr.

Indendørs bekæmpelse vil som hidtil blive udført med fælder, for at undgå ubehagelig lugt fra døde rotter i bygninger.

Bekæmpelse af synlige rotter på kommunale arealer

Sammen med Driftsafdelingen vil der blive arbejdet på, at de eksisterende, kommunale affaldsbeholdere i Haderslev, Vojens og Gram udskiftes med rottesikre beholdere med indbygget mulighed for opsætning af smækfælde. Dette arbejde igangsættes i foråret 2021 i Haderslev Havn.

På Haderslev Havns arealer er der leveduligheder for rotter ved bygninger og kajkonstruktioner. I samarbejde med et bekæmpelsesfirma, vil der derfor blive gennemført en kortlægning af havnens område, med hensyn til rotteforekomst og muligheder for effektiv bekæmpelse.

Ubeboede ejendomme

På ubeboede ejendomme er bygninger uden opsyn, og forekomst af rotter kan derfor udvikle sig og rotter kan sprede sig til andre ejendomme under deres fødesøgning.

Der etableres en koordinerende indsats i Teknik og Miljø, med henblik på at identificere ubeboede ejendomme og fremme nedrivning af bygninger og stikledninger.

Information og vejledning til borgere

Haderslev Kommune vil udarbejde informationsmateriale til borgere om rottesikring og renholdelse af ejendomme. Materialet vil indeholde en række gode råd til, hvordan man undgår rotter på sin ejendom, og hvordan ejendommens kloaksystem vedligeholdes.

Annoncering i lokalaviser om borgernes pligt til at anmelde rotter udføres som hidtil forår og efterår.

Det offentlige kloaknet

Haderslev Kommune samarbejder med Provas om en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af rotter i kloakkerne. Når der i forbindelse med anmeldelser om rotter konstateres defekte hovedkloakker, er det vigtigt at fejlene hurtigt udbedres, så rotternes levesteder begrænses mest mulig

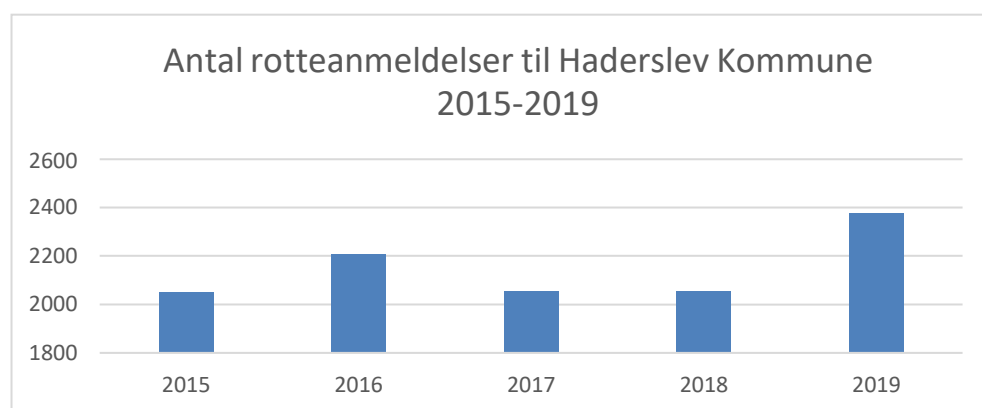
Provas vil forud for større projekter som omfatter reovering og sanering af det offentlige kloaknet, installere mekaniske rottefælder som forebyggende indsats mod antallet af rotter i det respektive projektområde. Disse mekaniske rottefælder fjernes igen når projekterne er afsluttet.

I 2020 er desuden etableret rottespærrer ved private, regionale og statslige institutioner, plejehjem og skoler.

Rottebekæmpelse 2015-2019

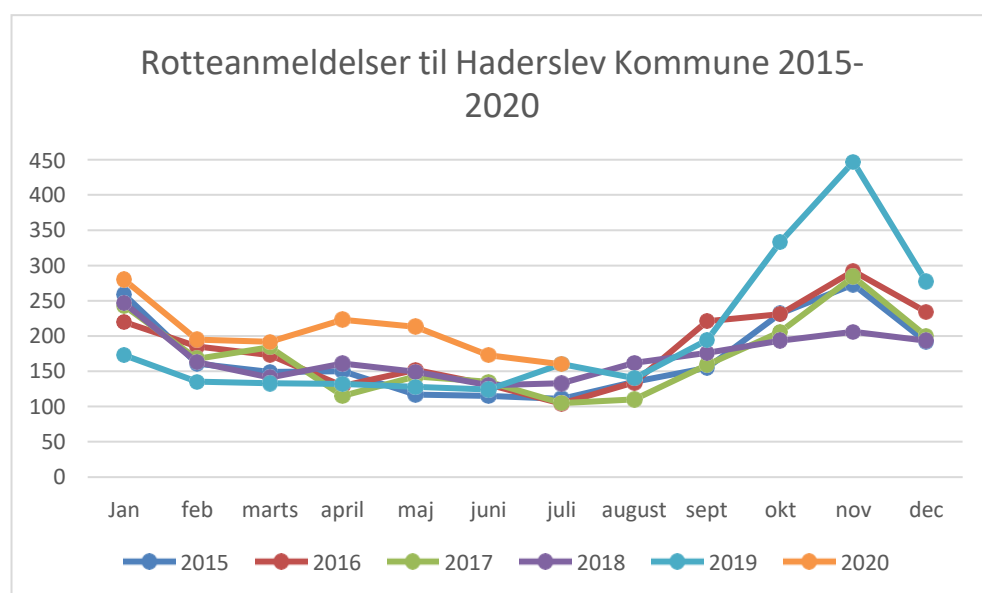
Figur 1 viser antallet af anmeldelser om rotter fra 2015 til 2019. I 2019 modtog Haderslev Kommune 2376 anmeldelser, mens antallet af anmeldelser de øvrige år har ligget mere eller mindre stabilt omkring 2000 anmeldelser om året.

2019 har dog været et år med usædvanligt mange anmeldelser af rotter, ikke kun i Haderslev Kommune. Særligt de sidste 3 måneder af året er der set en stigning, og årsagen er formentlig store nedbørsmængder, som har fået rotterne til at søge væk fra naturen og ind til ejendomme på landet og i byen.

Figur 1

Figur 2 viser, at der har været en mindre stigning i antallet af anmeldelser i 2020 i marts til juni. Årsagen er formentlig, at mange borgere har været hjemsendt på grund af coronasituationen og dermed har haft mulighed for at observere rotterne. Ligeledes var der en stigning i de sidste måneder af 2019, som formentlig skyldes at rotter er flyttet fra det åbne land og tættere på bygninger.

Figur 2

Figur 1 og 2 er baseret på data for kommunal rottebekæmpelse i DriftWeb som bruges til behandling af kommunale rotteanmeldelser.

Det vurderes samlet, at rottehandlingsplanen 2017-2019 har bidraget til en tilstrækkelig og effektiv rottebekæmpelse i Haderslev Kommune.

Ressourceforbrug

Aftalen om varetagelse af den kommunale rottebekæmpelse har i 2019 været i udbud, og det er Rentokil A/S der bekæmper rotter for Haderslev Kommune, efter kontrakt som løber til 31. marts 2024. Der betales efter antal anmeldelser af rotter og efter antal kampagnebesøg efter rottebekendtgørelsens bestemmelser.

Aftalen om at udføre tilsyn på tilsynspligtige ejendomme har i 2019 været i udbud og det er Janssen/v. Gert Janssen der udfører tilsyn på tilsynspligtige ejendomme efter kontrakt som løber til 31. marts 2024.

Haderslev Kommune opkræver et gebyr for rottebekæmpelse. Gebyret opkræves som en promillesats af ejendomsværdien for samtlige ejendomme i kommunen, såvel bebyggede som ubebyggede grunde. Alle ejendomme er forpligtet til at betale gebyret, også selvom de for egen regning får foretaget rottebekæmpelse i forbindelse med en privat sikringsordning med et bekæmpelsesfirma.

Haderslev Kommunes budget til forebyggelse og bekæmpelse af rotter i 2021 er ca. 500.000 kr, som dækker kommunens omkostninger til IT-systemer til registrering af skadedyr, sagsbehandling samt informationsmateriale og lignende

Den offentlige rottebekæmpelse

Rentokil A/S har 2 faste rottebekæmpere og en rottehund tilknyttet bekæmpelsen for Haderslev Kommune.

Figur 1 Rentokils medarbejdere og rottehunden Max

Den kommunale bekæmpelse starter efter der er modtaget en digital anmeldelse på Haderslev Kommunes hjemmeside. Hvis der er tale om rotter på en fødevarevirksomhed, ved en institution eller indendørs i beboelses- og opholdsrum, hvor man fysisk kan komme i kontakt med rotterne, vil anmeldelsen blive behandlet indenfor 24 timer og den relevante bekæmpelse iværksættes. Dette gælder også i weekender og på helligdage.

Alle øvrige anmeldelser vil blive behandlet og relevant bekæmpelse iværksat indenfor 8 dage.

Den administrative del af rottebekæmpelsen varetages af Teknik og Miljø. I det daglige er der et tæt samarbejde med Rentokil A/S om opgaven. Hvis der er opgaver som kommunen skal tage sig af som myndighed, giver rottebekæmperne besked til Teknik og Miljø.

Der kan indgå flere anmeldelser på en sag mens bekæmpelsen er igang. Dette genererer ikke en ny sag, men blot en ny henvendelse på den åbne sag.

Hvis der indgår en anmeldelse på en sag indenfor 30 dage efter at sagen er blevet lukket, genåbnes sagen i stedet for at der oprettes en ny sag i systemet.

Der føres tilsyn med omkring 800 ejendomme i Haderslev Kommune, hvert år i perioden oktober til og med februar. Der er et tæt samarbejde med Janssen/v. Gert Janssens om opgaven. Hvis der er opgaver som kommunen skal tage sig af som myndighed gives der besked herom til Teknik og Miljø.

Bekæmpelse af kloakrotter

Det er uundgåeligt, at kloaksystemerne er en del af rotternes spredningsveje. Bekæmpelse i kloaksystemet kan imidlertid ikke forventes at bidrage væsentligt til nedbringning af antallet af rotter. Dertil er kloaksystemet for omfattende. Målsætningen er derfor, at rotterne ikke trænger fra hovedkloakkerne og op i stikledninger til ejendomme.

I de tilfælde, hvor der konstateres skader på offentlige kloakker og brønde, hvor rotterne kan trænge ind på ejendomme, vil skaderne blive udbedret.

I forbindelse med rottebekæmpelse vil der blive fokuseret på at opfordre borgere til at installere rottespærre i deres stikledning.

Den private rottebekæmpelse

Rottebekendtgørelsen giver mulighed for, at autoriserede personer med R1- og R2-autorisation, kan bekæmpe rotter i en kommune parallelt med den kommunale rottebekæmpelse.

R1-autoriserede personer kan foretage privat bekæmpelse for en borger eller en virksomhed ved en sikringsordning, og R2-autoriserede personer kan foretage privat bekæmpelse af rotter på egen erhvervsgrund. I begge tilfælde fravælges den kommunale rottebekæmpelse.

Haderslev Kommune har dog stadig det fulde ansvar for rottebekæmpelsen i kommunen, og kan til enhver tid hjemtage opgaven med bekæmpelse hvis det vurderes, at være hensigtsmæssigt for at sikre en effektiv bekæmpelse af rotter.

En grundejer kan ikke få fritagelse for betaling af det kommunale rottegebyr ved indgåelse af en sikringsordning eller R2-bekæmpelse på egen ejendom.

Retningslinier for privat bekæmpelse

Når et privat bekæmpelsesfirma eller en R2-autoriseret person konstaterer rotter og foretager privat bekæmpelse, skal følgende retningslinjer overholdes:

- Forekomst af rotter skal straks anmeldes digitalt på Miljøportalen (Rottehullet)
- Der skal gives skriftlig besked til kommunen før der igangsættes bekæmpelse på en ejendom. [Anmeldelse skal ske til Rotte-mailboks](#)
- Ved bekæmpelse indendørs skal der bruges smækfælder
- Ved bekæmpelse udendørs kan der anvendes gift i særligt indrettede og aflåste kasser
- Giftkasserne skal være forsynet med tydelig information om at der foretages bekæmpelse af rotter med gift, hvilke tiltag der skal ske i tilfælde af forgiftning samt kontaktoplysning på bekæmpelsesfirmaet
- Udlægning og brug af gift skal i øvrigt ske i overensstemmelse med Resistensstrategien og Miljøstyrelsens vejledning om forebyggelse og bekæmpelse af rotter

- Der må ikke bruges gift som forebyggende tiltag
- Der skal foretages røgprøve, hvis der er mistanke om kloakdefekt. Haderslev Kommune skal orienteres hvis der findes en defekt.
- Der skal foretages skriftlig registrering af bekæmpelsen, herunder information om igangsatte tiltag, vejledning om forebyggelse til grundejer, årsag til forekomst af rotter m.m. På forlangende af kommunen skal registreringen udleveres.
- Når bekæmpelsen er afsluttet, skal oplysningerne registreres på Miljøportalen, i henhold til bilag 6 i bekendtgørelsen.

Kommunalbestyrelsen kan til enhver tid beslutte at overtage en privat bekæmpelse, hvis det vurderes at være hensigtsmæssigt for at sikre en effektiv bekæmpelse af rotter.

Når et privat bekæmpelsesfirma har indgået en sikringsordning med en grundejer, skal følgende retningslinjer overholdes:

- En sikringsordning skal være indberettet og ajourført i Rottehullet
- Ved indgåelse af en sikringsaftale skal der foretages en bygningsgennemgang som dokumenteres i en rapport
- Hvis der kun er tegnet en sikringsordning og ingen bekæmpelsesaftale med grundejer, skal forekomst af rotter straks anmeldes til Haderslev Kommune

Tilsyn med privat rottebekæmpelse

Haderslev Kommune vil ved stikprøvekontrol løbende føre tilsyn med privat R1- og R2- bekæmpelse. Kontrollen udføres i forhold til reglerne om sikringsordninger og bekæmpelse, den nationale resistenstrategi, samt den kommunale rottehandlingsplan.

Formålet med stikprøvekontrollen er at kontrollere om:

- En sikringsordning er indberettet til Rottehullet
- Der ved indgåelse af en sikringsaftale er foretaget en bygningsgennemgang og denne er dokumenteret i en rapport
- Forekomst af rotter er anmeldt i Rottehullet
- Der er givet skriftlig besked til kommunen før der foretages bekæmpelse på en ejendom
- Udlægning og brug af gift sker i overensstemmelse med resistensstrategien og Miljøstyrelsens vejledning om forebyggelse og bekæmpelse af rotter.

Haderslev Kommune vil i forbindelse med stikprøvekontrollen foretage fysisk tilsyn på ejendomme og virksomheder som både er omfattet af R1-og R2-bekæmpelsen og har tegnet en sikringsordning.

Ved tilsyn på tilsynspligtige ejendomme, vil det autoriserede bekæmpelsesfirma Jannsen/v. Gert Jannsen ligeledes udføre stikprøvekontrol for kommunen.

Kommunen kan foretage håndhævelse i henhold til bekendtgørelsens og handlingsplanens bestemmelser.

Ved forsømmelser eller gentagne overskridelser, kan den R1- eller R2-autoriserede bekæmper anmeldes til Miljøstyrelsen eller Kemikalieinspektionen, og der kan indgives politianmeldelse med henblik på bødestraf.

Handlingsplan for forebyggelse og bekæmpelse af rotter 2021-2023

Haderslev
Kommune

Haderslev Kommune
Christian X's Vej 39
6100 Haderslev

[Link til Haderslev
Kommunes hjemmeside](#)